

Schelde nieuwsbrief

EEN UITGAVE VAN
HET SCHELDE
INFORMATIECENTRUM
AUGUSTUS 2000
NUMMER 24

IN DIT NUMMER

WINDTURBINEPROJECT AFGEBLAZEN

Een eerste voorbeeld van de werking van de Vogelrichtlijn sinds de Westerschelde als speciale beschermingszone is aangewezen.

pag. 3

HOORT DE FINT IN DE FUIK?

Het gaat steeds beter met de visstand in de Zeeschelde; met fuiken en korven proberen vissers daarvan te profiteren. Een inventarisatie leert dat het tijd is voor een eenduidige regulering van deze visserij.

pag. 4

"JAMMER DAT IK GEEN ZEEHONDJES HEB GEZIEN"

Schelde Nieuwsbrief voor een dagje mee met een milieuzeiltocht van Greenpeace op de Westerschelde.

pag. 6

RUBRIEKEN

Inspiratiebron Schelde: een beeld van Albert de Smedt

pag. 2

Scheldemonitor: goederenoverslag in Antwerpen

pag. 5

ScheldeNieuws

pag. 7

Wonen en werken aan de Schelde: de veerman van de Durme

pag. 8

Over de rol van cultuurverschillen in het beheer van de Schelde

Vlaanderen en Nederland: twee druppels water?

Grensoverschrijdende samenwerking klinkt mooi, maar de praktijk is weerbarstig, zo leren ervaringen in de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS). Cultuurverschillen drukken, naast andere factoren, een stempel op de voortgang. De arrogante vergadertijger uit Holland wil een beslissing forceren, maar kan niet om de ondoorgrondelijke Vlaming heen. De Vlaming kan de beweegredenen van de Franstalige Schelde-burgers beter inschatten. Een lastig en tijdrovend proces, maar noodzakelijk. Men is immers van elkaar afhankelijk. Schelde Nieuwsbrief vroeg Vlamingen en Nederlanders naar hun kijk op cultuurverschillen. Beperken of bevorderen deze juist de samenwerking?

Vlaanderen en Nederland zijn als twee druppels water die elkaars spiegelbeeld vormen. Het is verbazingwekkend dat twee volken die eenzelfde taal spreken, zoveel verschillen vertonen in politiek-bestuurlijke organisatie en onderhandelings- en besluitvormingsculturen. Als dat maar goed gaat, want ze zijn aan elkaar overgeleverd, bijvoorbeeld binnen het Schelde-overleg. Hoe denken Vlamingen en Nederlanders dáár eigenlijk over elkaar? Wat is volgens hen de invloed van cultuurverschillen? Om hier achter te komen legde de Schelde Nieuwsbrief acht Vlaamse en evenzovele Nederlandse waterbeheerders vier vragen voor:

- Welke eigenschap van de Nederlanders/Vlamingen vindt u het meest plezierig?
- Welke eigenschap van de Nederlanders/Vlamingen vindt u het meest vervelend?

- Welke eigenschap zou u als Vlaming/Nederlander in uw werksituatie van de Nederlanders/Vlamingen willen overnemen?
 - Denkt u dat cultuurverschillen de voortgang van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde negatief kunnen beïnvloeden?
- Om 'voorzichtigheid' bij het beantwoorden van de vragen te

voorkomen is de geïnterviewden anonimiteit verzekerd.

LUIDRUCHTIGE HOLLANDERS

De resultaten spreken boekdelen. Vlamingen houden van de Nederlandse openheid, spreekvaardigheid en het organisatietalent. De Nederlandse rechtlijnigheid op bestuurlijk niveau geeft een groter gevoel van rechtszekerheid dan in België. Een Neder-

de uitgegeven vergunningen. Bovendien liggen de fuiken vaak in de zogenaamde Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, gebieden die Europa omwille van hun natuurwaarden beschermt. De visserij zorgt daar voor een verstoring. Bovendien zijn de openingen van de fuiken te groot, zodat vogels en zeehonden die de slikken als rust- en voedselplaats gebruiken, erin verstrikt kunnen geraken. Bijkomend probleem is het achterlaten van in onbruik geraakte fuiken en hun toebehoren.

Naast deze zaken dreigt het gevaar van mogelijke overbevissing van herstellende vispopulaties, zoals de Fint. Deze soort is opgenomen in het Verdrag van Bern inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk milieu in Europa. Concreet betekent dit dat voor de Fint speciale beschermingsmaatregelen genomen dienen te worden. Overbevissing zou daarbij niet alleen de visstand in de Beneden-Zeeschelde schaden, maar ook op de Noordzee, want Westerschelde en Beneden-Zeeschelde fungeren als kraamkamer van deze koudbloedige trekker.

EN WAT NU?

De knelpunten maken duidelijk dat verdere actie noodzakelijk is. Duidelijk is in elk geval dat de huidige wetge-

ving tekortschiet en bijvoorbeeld geen minimum vangstmaat voor bepaalde soorten stelt. Misschien is een wijziging van een vergunning per fuik naar een concessie voor een bepaalde strook een oplossing? Voordeel daarvan is dat de concessiehouder er zelf belang bij heeft zijn concessie vrij te houden van indringers, wat zelfregulerend werkt. Ook kan de overheid zelf de concessies aanduiden, evenals zones voor niet-concessie, gezien het belang van het gebied. Vlaam-

se en Nederlandse autoriteiten zullen in 2000 samen verder denken over de wenselijkheid en de vorm van visserij op de Beneden-Zeeschelde. Hoeveel vergunningen kunnen ze bijvoorbeeld verlenen, wat is de draagkracht van het systeem? Op deze en andere manieren kan er een beter raamwerk ontstaan voor de visserij. En dat is hard nodig, want de visstand groeit gestaag door en vissers zullen niet besluiteloos toekijken.

Pieter Seeuws werkt bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Natuur te Antwerpen en is lid van de werkgroep Visserij Beneden-Zeeschelde

Voor meer informatie:

Pieter Seeuws

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Copernicuslaan 1 bus 7

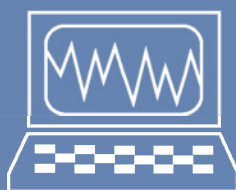
2018 Antwerpen, België

Tel. +32 (0)3 224 6277

Fax +32 (0)3 224 6087

e-mail:

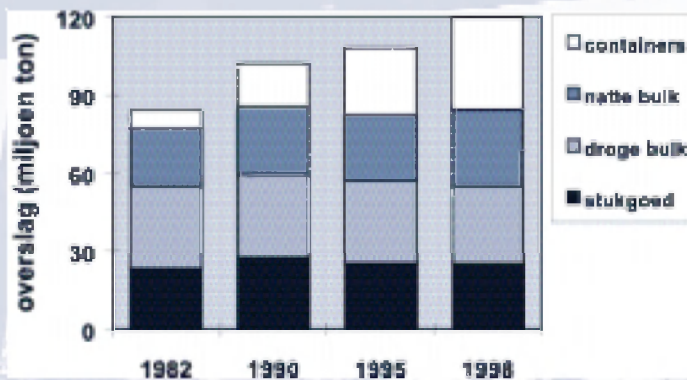
Pieter.Seeuws@lin.vlaanderen.be

Scheldemonitor Goederenoverslag in Antwerpen

Antwerpen is na Rotterdam de grootste haven in West-Europa. Hier wordt jaarlijks meer dan 100 miljoen ton goederen uit en in de schepen getakeld. Om welke goederen gaat het en hoe ontwikkelen de hoeveelheden zich?

De haven van Antwerpen slaat vele soorten goederen over: natte en droge bulkgoederen (stoffen die 'los' in het ruim worden vervoerd) stukgoed en containers. De 'natte bulk' betreft vooral aardolieproducten. Daarnaast gaat het om chemicaliën. 'Droge bulk' bestaat grotendeels uit kolen en erts, maar ook meststoffen en granen. In de stukgoedsector gaat het om overslag van vooral ijzer en staal, papier en cellulose, fruit en hout. Containers zijn in feite 'eenheids-ladingen' verpakt stukgoed met een zeer diverse inhoud. Zoals de grafiek laat zien groeide in de periode 1982-1998 de omvang van de overslag in de zeevaart jaarlijks gemiddeld met 2½%. Deze groei is aan de droge bulk en stukgoed voorbijgegaan. Deze sectoren bleven in om-

Ontwikkeling van de zeevaart-overslag in de haven van Antwerpen
(bron: Policy Research Corporation N.V., Antwerpen)

vang ongeveer even groot, al verdwenen de granen wat in de marge. De overslag van natte bulk groeide enigszins. Dé grootste groeier van deze haven is de overslag van containers; in de periode 1982-1998 vervijfvoudigde de omvang. Andere Europese havens kennen vergelijkbare groeicijfers en de verwachting

is dat de sterke groei van containeroverslag voorlopig aanhoudt. Dat betekent dat meer, maar vooral ook grotere containerschepen, de havens zullen binnenvaren. Mede dankzij de recente verruiming van de vaargeul in het Schelde-estuarium kan Antwerpen ook deze grotere schepen blijven ontvangen. (ES)

